

Příloha č. 4, která je zároveň přílohou č. 1 Smlouvy o dílo

RESTAUROVÁNÍ HISTORICKÝCH ARTEFAKTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ MUZEA ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ, DIGITALIZACE A POSÍLENÍ OCHRANY - BETLÉM MICHALA BĚLOHLÁVKA, SOUBOR 130 KS PŘEDMĚTŮ

Způsob restaurování, jeho rozsah, navržené metody a techniky prací a další podrobné informace

Jedná se o papírový a dřevěný malovaný betlém inv. č. 1991 /1-130. Na dřevěné a papírové podložce je vystavěna velice kvalitní temperová malba. Dílo je vytvořeno Michalem Bělohlávkem (1841 – 1915) a datováno do třetí třetiny 19. století. Betlém není úplný, ale svou rozměrností a kvalitou malby patří mezi velice vzácné soubory betlémů. Velice hodnotná temperová malba figur je vystavěna u větších postav přímo na dřevě, u menších je malba vytvořena na papírové popř. lepenkové podložce. K souboru patří kromě postav i dřevěné a lepenkové skříňe s architekturou (italská krajina a renesanční města). Figury, zvířata a vegetace jsou podlepeny dřívky a na své rubové straně mívají rozličné výlepy a zpevnění. Rozměry 130 předmětů jsou rozdílné, ale malované postavy mají výšku dle zastoupení v plánech 6 - 50cm a prostorová architektura je vysoká cca 40cm x 35cm (viz fotodokumentace).

Soubor 130 ks předmětů – maleb na papíře a dřevě je v současnosti velmi poškozen. Je pokryt prachovými depozity, poškozen mechanicky i vlhkostí v minulosti, zateklinami v malbě a krom své neúplnosti, vykazuje ztráty podložky a malby. Adheze barevné vrstvy k papírové i dřevěné podložce je značně oslabena. V místech mechanických poškození a lomů došlo již ke ztrátám materiálu a malby. Místně též chybí dřevěné špalíčky. Papírová podložka vykazuje známky kyselosti. Temperová malba se odděluje od podložky a hrozí jí odpadnutí.

Návrh na restaurování:

Po podrobné fotodokumentaci stavu díla bude nutné provést nejprve restaurátorský průzkum. Po vyhodnocení průzkumu proběhne upřesnění koncepce restaurování za konsenzu restaurátora a investora. Po vstupní fotodokumentaci a průzkumu bude dílo mechanicky zbaveno prachových depozitů a bude přistoupeno k fixáži uvolněné a zpráškovatělé malby hydroxypropylcelulózním transparentním pružným prostředkem, rozpustným v organických rozpouštědlech, ale i ve vodě, ve vlhku nelepivým, chemicky neutrálním, netoxickým, se stabilní hodnotou pH (např. **Klucelem G nebo jeseteřím klihem**). 130 kusů předmětů je nutné konsolidovat a papírovou podložku z rubu díla odkyselit odkyselovací kapalinou, neobsahující toxické látky, freony ani rozpouštědla (např. **Bookkeeper**). Po vyrovnání budou papírové předměty lepeny v místech defektů syntetickým celulózním etherem, rozpustným ve vodě (např. **Tylosa, japonský papír, alkalický papír, jeseteří klich...**) a drobně retušovány. Dřevo bude truhlářsky vyspraveno. Následně budou doplněny drobné chybějících částí malby a podložky, stejně jako doplnění ztracených dřevěných špalíčků. V průběhu prací bude restaurátorský proces konzultován se zadavatelem.

Fotodokumentace vybraných částí souboru - Betlém Michala bělohlávka – stav před
restaurováním

